

Subcarpatii Curburii

Subcarpatii Curburii sunt cuprinsi intre Valea Dimbovitei (care, in vest, ii desparte de Subcarpatii Getici si Podisul Getic) si Valea Trotusului (de fapt zona deluroasa Ousoru - Zabrut, in nord, de unde incep Subcarpatii Moldovei).

Marginea interioara ii delimiteaza de Carpatii Curburii, iar spre exterior sunt marginiti de Campia Romana

Relief si subdiviziuni

Subcarpatii Curburii prezinta cea mai complexa structura.

Altitudinea maxima este de 996 m in Magura Odobesti, iar altitudinea minima de sub 100m la contactul cu Campia Romana; in medie fiind de aproximativ 500m.

Structura este foarte cutata, cu o succesiune stransa de sinclinale si anticlinale; spre interior predomina rocile miocene (pe alocuri incluzand in axul anticlinalelor si roci mai vechi apartinand flisului Carpatilor Curburii), iar spre exterior predominand rocile pliocene (pe alocuri cu roci miocene in axul anticlinalelor).

Aceasta structura in doua fasii (benzi) paralele, curbate sub forma unor arcuri concentrice, genereaza doua zone distincte si din punct de vedere geomorfologic; subcarpatii interni (in interior) si subcarpatii externi (spre exterior).

O caracteristica deosebita prezinta contactul existent cu regiunea muntoasa intre raurile Prahova si Buzau, unde, datorita patrunderii din Carpati spre Subcarpati a pintelui de flis paleogen Ivanetu, se creeaza o zona de tranzitie a caracteristicilor montane si submontane, denumita chiar astfel: zona de interferenta carpato-subcarpatica.

Spre exterior, contactul cu Campia Romana se face printr-o treapta de depuneri piemontane (un fel de "glacis"), care trece in campile piemontane ale Targovistei - Ploiestilor si Ramnicului.

In dreptul Campiei Ploiestilor latimea Subcarpatilor se reduce datorita patrunderii spre interior a campiei piemontane a Ploiestilor.

Structura cutata a generat, pe ce mai mare intindere, un relief conform, adica adaptat structurii, cu depresiuni grefate pe sinclinale si cu dealuri pe anticlinale.

Pe suprafete relativ restrinse apar si inversiuni de relief. Unele anticlinale au in interior samburi de sare, formand "cute diapire" (Slanic Prahova, Telega).

In zona Policii - Berca - Albanasi apar vulcanii norioasi, un fenomen pseudovulcanic interesant, legat de emanatiile de gaze din lungul unor falii locale.

Subcarpatii Curburii se afla intr-o miscare de ridicare continua, relativ lenta, dar mai accentuata in sectorul dintre Susita si Calnau. Aceste "miscari neotectonice", asociate rocilor argiloase, creeaza o dinamica mai mare a alunecarilor de teren.

Miscarea de ridicare neotectonica este dublata de o deplasare a Subcarpatilor Curburii spre exterior (spre Campia Siretului Inferior), datorita presiunii exercitate de Carpatii Curburii.

Totodata, in spatiul dintre Podisul Dobrogei si Carpatii Curburii, microplaca tectonica care cuprinde si Dobrogea coboara pe un plan inclinat (de tipul planului Benioff), fiind "subdusa" sub placa tectonica ce poarta in extremitatea sa sud-estica Carpatii Curburii; in lungul acestui plan inclinat se produc dizlocari de mase subcrustale, care, din locul respectiv (denumit hipocentru), propaga in toate directiile unde seismice (unda seismica a carei proiectie este cea mai apropiata de hipocentru se numeste epicentru).

Din acest punct de vedere, Subcarpatii Curburii (si Carpatii Curburii) reprezinta o puternica arie seismica, unde isi au originea cutremurele cele mai importante.

O caracteristica esentiala a Subcarpatilor Curburii o reprezinta succesiunea, dinspre munte spre campie, a mai multor fisii longitudinale (mai evidente in riurile Susita si Teleajen):

a) sub munte exista un sir de depresuni submontane (depresiunile Soveja, Vrancei, Neculele, Lopatari, Patirlagele); Depresiunea Chiojd, situata in spatele pintelui Ivanetu, are unele caracteristici ale depresiunilor submontane;

b) urmeaza apoi un sir de dealuri cu structura cutata (Rachitas, 917 m; Raiut; Gurbaneasa, 979 m; Bisoca, 970 m; Dilma, 800 m; Blidisel, 819 m; Salcia, 717 m; Ciolanul), pe care, datorita pozitiei, le putem numi dealuri subcarpatice "interne";

c) in continuare, exista un sir de depresiuni, situate intre dealuri, denumite depresiuni "intracolinare" (Vidra, Mera, Dumitresti, Policiori, Niscov, Patirlagele, Podeni);

d) spre exterior, Subcarpatii se termina printr-un sir de dealuri "externe" (Magura Odobestilor, 996 m; Deleanu, 694 m; Blajeni; Dealul Istrita, 750 m; Dealul Bucovel, 406 m);

La vest de Teleajen situatia succesiunii depresiunilor si dealurilor devine relativ mai simpla datorita ingustarii Subcarpatilor si patrunderii in interiorul lor a Campiei Ploiestilor; aici, depresiunile cu un caracter mai mult intracolar sint: Valeni de Munte (pe Teleajen), Campina (pe Prahova), Pucioasa (pe Ialomita).

Dintre depresiunile si dealurile mentionate mai sus, mai cunoscute sint:

- Depresiunea Vrancei, pe Putna si afluentul ei Zabala. Bine inchisa de dealurile Raiut si Rachitas are un aspect de cetate naturala, "bine aparata de propria ei natura ";

- Depresiunea Policiori, cunoscuta prin aparitia unui fenomen rar, vulcanii noroiosi;

- Magura Odobesti (cel mai inalt deal din Subcarpatii Curburii) si Dealul Istrita (denumit, dinspre campie, "Dealul Mare"); cuprind suprafete viticole importante;

- Depresiunea Valenii de Munte, cu iviri diapire la Slanic (unde se afla si "muntele de sare").

Clima, hidrografia si invelisul biogeografic

Subcarpatii Curburii au un climat de dealuri joase (in depresiuni) si de dealuri inalte (la altitudini mai mari), fiind incadrati in sectorul cu nuanza de ariditate.

Bat vinturi cu caracter de foen, care descind in aceasta zona dupa ce au traversat Carpatii Curburii. Topoclimatul acestui sector subcarpatic si indeosebi depresiunile au un caracter de adapost, atit fata de circulatia vestica, cit si fata de patrunderea Crivatului din nord-est.

Hidrografia cuprinde o retea principala care strabate transversal zona subcarpatica (Putna, Zabala, Buzau, Rimnicu Sarat, Teleajen, Prahova, Ialomita) si o retea de riuri care isi are originea aici (Rimna, Milcov, Cilnau, Niscov, Cricovul Sarat, Cricovul Dulce). La Slanic Prahova si Telega sint lacuri in zona de cute diapire (in foste saline). Izvoare minerale mai cunoscute sint la Sarata Monteoru, Pucioasa si Vulcana Bai.

Vegetatia predominanta este de stejar, stejar in amestec cu fag, fag, si, in proportii mai mici, alte specii.

Predomina cambisolurile la care se adauga asociat argiluvisoluri si, local, molisoluri. Rezervatiile principale sint vulcanii noroiosi si "muntele de sare" de la Slanic Prahova.

Resursele naturale sînt: petrolul, gazele asociate, carbunii, sarea, apele minerale, suprafețele agricole și forestiere.

Populația și așezările omenești

Populația are o densitate medie ridicată (100-150 loc/kmp) cu valori mai mari în jurul orașelor situate în exterior.

Sporul natural are valori de 4-5 ‰, situate peste media actuală a țării (3 ‰). Deplasările zilnice (spre orașele mari de la periferie) sînt în diminuare.

Așezările rurale au o textură adunată (în depresiuni, pe văi) și o textură rasfrîntă (pe dealuri).

Există așezări rurale cu activități extractive, chiar industriale (Filipești de Pădure, Valea Calugărească, Mănești, Doicești), dar predomină activitățile agricole, legate de creșterea animalelor, pomicultura, viticultura. Un fost oraș-tîrg în evul mediu, Filipești Tîrg, s-a transformat în localitate rurală.

Orașele mari sînt situate pe margini și, deși sînt legate economic și de zona subcarpatică, le considerăm ca aparținând, de fapt, Câmpiei Române. Aceste orașe sînt: Focșani, Buzău, Ploiești, Târgoviște. La limita spre Câmpia Română există și orașe mai mici (Râmnicu Sărat, Mizil).

Orașele care aparțin Subcarpaților Curburii sînt: Pănciu, Odobesti, (situate la contactul dintre dealuri și culoarul Siretului), Nehoiu (la limita montană), Boldești-Scaeni, Plopeni, Baicoi, Valeni de Munte, Slănic, Breaza, Cîmpina, Comarnic, Moreni, Fieni, Pucioasa.

Cămpina (41.000 loc.) are o industrie mai complexă (rafinarea petrolului, reparații de utilaje petroliere, industria lemnului) și un aspect urban distinct.

Moreni (23.000 loc.) are activități industriale legate de exploatarea petrolului, orașele Comarnic și Fieni sînt legate de industria materialelor de construcție, iar Breaza, Valeni de Munte și Slănic mai mult de funcția balneo-climaterică, rezidențială și de activități industriale cu caracter local.

Orașele Pucioasa, Baicoi, Plopeni, Boldeni-Scaeni au activități industriale notabile și specifice fiecăruia. Pănciu, Odobesti și Urlati sînt centre urbane care au și funcții agroindustriale (activități agricole și de industrializare a produselor agricole). Orașul Nehoiu are în prezent și o vocație industrială.

Caracteristici economico-geografice

Resursele naturale bogate și populația numeroasă au dus la o dezvoltare economică importantă, legată de centre urbane din interior sau de orașele mari situate pe margini.

Industria energetică are o dezvoltare foarte semnificativă. În trecut Subcarpații Curburii reprezentau principală regiune de extragere a petrolului; în timpul producției maxime din anul 1938 dădeau peste 95 % din aceasta, ceea ce arată dimensiunile deosebite ale acestei zone în totalul producției petroliere.

O parte din centrele tradiționale au dispărut sau și-au diminuat producția. În prezent centre de extracție mai reprezentative sînt Moreni, Cîmpina, Baicoi, Boldești, Mizil, Urlati, Sărata Monteoru, Berca, Arbanasi etc.

Petrolul se rafinează la Ploiești, Teleajen, Cîmpina, Râmnicu Sărat, Brazi.

Există și exploatare de gaze asociate în centre cu structuri petroliere (Moreni, Sărata Monteoru etc.).

Lignitul se exploatează la Ceptura, Filipești de Pădure, Mărgineanca și Sotînga (ultima alimentează termocentrala de la Doicești).

Industria energiei electrice este reprezentată de termocentralele de la Doicești, Fieni, Gura Ocnitei, Florești, iar la marginea Subcarpaților de termocentralele de la Ploiești-Brazi, Târgoviște, Buzău.

Industria siderurgică și constructoare de mașini este bine reprezentată în orașele de pe margini (Târgoviște, Ploiești, Buzău, Râmnicu Sărat, Focșani). Există centre și ramuri ale construcțiilor de mașini chiar și în interior: utilaj petrolier (la Moreni și Cămpina), utilaj minier (la Filipești de Pădure), produse mecanice (Plopeni).

Industria chimică are importante resurse proprii (sarea, extrasă la Slănic-Prahova, petrol, gaze asociate), la Florești-Prahova (localitate componentă a orașului Baicoi) se produc anvelope, la Valea Calugărească îngrășăminte fosfatice (pe baza piritelor din țară și a unor materii prime - apatite, fosfatite - din import), acid sulfuric (la Cămpina), cartoane și hârtie (la Boldești-Scaeni).

Industria lemnului prelucrează materia primă din regiunea montană, obținându-se cherestea de rasinoase (la Nehoiu, Mănești), cherestea de fag (la Cămpina și Guguști), apoi diferite produse în combinatele de industrializare, situate în apropiere (Focșani) sau la distanțe mai mari.

Principalele materiale de construcții produse sînt: ciment (Comarnic, Fieni), azbociment (Fieni), var

(Comarnic, Magura), caramizi refractare (Comarnic), ceramica pentru constructii (Pucioasa), sticla (Boldesti-Scaeni).

Industria textila cuprinde in principal prelucrarea inului si a cinepii (la Pucioasa, Paulesti si Ploiesti), iar industria alimentara are specifica industria vinurilor (Focsani, Cotesti, Odobesti, Panciu, Valea Calugareasca, Pietroasele, Uralti), conservelor de fructe (Valeni de Munte, Campina) si alte ramuri de utilitate locala.

Agricultura beneficiaza de suprafete arabile relativ reduse, dar de suprafete intinse de vii (peste 500.000 ha) si plantatii pomicole. Viile cuprind suprafete mari in zonele: Focsani, Panciu, Odobesti, Jaristea, Valea Calugareasca, Istrita, Mizil, Uralti etc. Se cresc indeosebi bovine si ovine.

Caile de comunicatie principale sunt situate spre exterior, pe aliniamentul Ploiesti-Buzau-Ramnicu Sarat-Focsani si Ploiesti-Targoviste si transversal, pe unele vai cum ar fi Valea Prahovei (Ploiesti-Valeni de Munte-Maneciu), Valea Buzaului (Buzau-Nehoiu) si Valea Ialomitei (Targoviste-Pucioasa-Fieni); in rest traversarea Subcarpatilor are si trasee dificile.

Obiectivele turistice si statiunile mai semnificative sunt localizate la: Slanic-Prahova, Sarata Monteoru, vulcanii norioosi, Valeni de Munte, Campina, Breaza, Pucioasa.

Exista in Subcarpatii Curburii o diferentiere economico-geografica notabila intre partea de vest (axata pe vaile Teleajanelui, Prahovei si Ialomitei), foarte industrializata si urbanizata, si de partea de est (la est de Teleajen), mai rurala si agricola.

Depresiunile din Subcarpatii Curburii sunt :

- Depresiunea Soveja;
- Depresiunea Vrancei;
- Depresiunea Neculele;
- Depresiunea Lopatari;
- Depresiunea Patarlagele;
- Depresiunea Chiojd;
- Depresiunea Valenii de Munte;
- Depresiunea Campina;
- Depresiunea Pucioasa;
- Depresiunea Vidra;
- Depresiunea Mera;
- Depresiunea Dumitresti;
- Depresiunea Policiori;
- Depresiunea Niscov;
- Depresiunea Podeni.

Cursurile de apa din Subcarpatii Curburii sunt:

- Trotus;
- Susita;
- Putna;

- Milcov;
- Ramna;
- Ramnicul Sarat;
- Zabala;
- Buzau;
- Basca Mare;
- Basca Mare;
- Cricovul Sarat;
- Cricovul Dulce;
- Prahova;
- Teleajen;
- Ialomita;
- Doftana;
- Dambovita;
- Slanic;
- Calnau.

Complexul Subcarpatilor Curburii este considerat cel mai complex sector subcarpatic.

El cuprinde doua siruri de depresiuni (interne si intracolinare) despartite de o mediana de culmi cu structura diapira; patrund piezis piteni montani ce intrerup paralelismul depresiunilor si dealurilor cu zona muntoasa; depresiunile sunt intortocheate, cu patrunderi tentaculare in vai.

Depresiunile strabatute de Buzau sunt:

- Depresiunea Chiojd;
- Depresiunea Patarlagele.

Particularitatea climatica esentiala a acestui compartiment subcarpatic

Vita de vie are nevoie de caldura si soare, prefera versantii orientati spre sud; aici geseste conditii prielnice de dezvoltare pentru ca particularitatea climatica esentiala a acestui compartiment subcarpatic consta in aparitia, dinspre zona montana, a maselor de aer foehnica (aer mai cald si mai uscat); plantatiile de vita de vie fac parte din ansamblul lucrarilor de combatere a eroziunii solului (fenomenul de eroziune, urmare a despadurilor efectuate in decursul timpului, este frecvent in Subcarpati).

Centre viticole si centre de vinificatie din podgoria Dealu Mare sunt:

- centre viticole:
- Tohani;
- Mizil;
- Urlati;
- Istrita;
- Valea Calugareasca;
- centre de vinificatie (ind.vinului) - Valea Calugareasca.

Orasele din zona Subcarpatilor Curburii cu o populatie de sub 25.000 de locuitori sunt:

- Valenii de Munte;
- Breaza;
- Urlati;
- Fieni;
- Moreni;
- Baicoi;
- Plopeni;
- Boldesti-Scaiени;
- Pucioasa;
- Odobesti;
- Panciu;
- Slanic.

O valoare mare a debitului solid a apelor curgatoare din Subcarpatii Curburii

În regimul apelor curgatoare din Subcarpatii Curburii există o valoare mare a debitului solid. Acesta este favorizat de rocile friabile, de terenul în pantă și de suprafețele intens despădurite.

Topoclimatul de adăpost (specific depresiunilor Campina, Pucioasa, Valenii de Munte, etc), urmare a apariției maselor de aer foehnice, a favorizat dezvoltarea unor specii floristice termofile, submediteraneene ca:

- scumpia;
- mojdreanul;
- carpenul;
- alunul turcesc;
- castanul dulce.

